

(گزارش موردی)

Orf همراه با اریتم مولتی فرم

مریم عزیززاده (M.D)

۱ - دانشگاه علوم پزشکی سمنان، بیمارستان فاطمیه (س)

چکیده

بیماری Orf یک بیماری ویروسی ناشی از پاراپاکس ویروس‌ها است (ویروس‌های DNA دار دو رشته‌ای) که در بز و گوسفند ایجاد بیماری می‌کند و انتقال به انسان از طریق تماس مستقیم با ضایعات فعال و ندرتاً از طریق وسایل آلوده رخ می‌دهد. اگر چه این بیماری در انسان self-limited بوده و معمولاً عارضه‌ای ندارد، ما یک مورد از Orf همراه با اریتم مولتی فورم در یک خانم ۵۴ ساله گزارش می‌کنیم.

واژه‌های کلیدی: Orf، پاراپاکس ویروس، اریتم مولتی فورم

مقدمه

بیماری Orf که همچنین *ecthyma contagiosum*، *contagious pustular dermatosis* و *sheep pox* نامیده می‌شود، یک بیماری ناشی از پاراپاکس ویروس‌ها است که انتشار جهانی داشته و به طور شایع در گوسفند و بز ایجاد بیماری می‌کند [۱].

Orf در گوسفندان خود را به صورت یک درماتیت پوسچولار و یا بصورت ضایعات وزیکولار دهانی نشان می‌دهد. در انسان معمولاً یک ضایعه منفرد در محل انتقال عفونت رخ می‌دهد. این ضایعه غالباً بدون هیچ عارضه‌ای بهبود می‌یابد. اگرچه عفونت ثانویه باکتریال ناشایع نیست [۲]. ضایعه در انسان به شکل یک پاپول کوچک قرمز تا آبی و سفت می‌باشد که بتدریج بزرگ‌تر شده و یک پاسچول همورائیک یا تاول ایجاد می‌کند که معمولاً در مرکز *crusted* می‌شود [۳].

در موارد تبییک تشخیص بر اساس تاریخچه تماس با حیوان آلوده است، میکروسکوپ الکترونی نیز در تأیید

تشخیص می‌تواند مفید باشد. بیماری طی ۴ تا ۵ هفته بدون درمان اختصاصی بهبود می‌یابد [۲]. سیر بیماری Orf می‌تواند عارضه‌دار شده و عفونت ثانویه باکتریال، لنفادنوپاتی، لنفانژیت، ضایعات گسترده پاپولووزیکولار و اریتم مولتی فورم به همراه بیماری رخ دهد [۴].

گزارش مورد

بیمار خانم ۵۴ ساله‌ای بود که به علت ضایعات خارش دار اریتماتو به درمانگاه پوست بیمارستان فاطمیه سمنان مراجعه کرد. ضایعات دو روز پیش از مراجعه از دیستال اندام‌ها شروع و به پروگزیمال اندام‌ها و تنه گسترش پیدا کرده بود.

در سابقه پزشکی، بیمار وجود یک ضایعه تاولی را روی انگشت چهارم دست چپ از حدود دو هفته پیش ذکر می‌کرد که چند روز بعد از تمیز کردن کله و پاچه گوسفند رخ داده بود و با وجود دستکاری و تخلیه توسط بیمار همچنان وجود داشت. بیمار اظهار داشت هنگام تمیز کردن کله گوسفند

مرطوب با پرمنگنات رقیق شده، تجویز هیدروکسی‌زین، سفالکسین (جهت پروفیلاکسی باکتریال) و استروئید موضعی کلاس III انجام شد. بیمار طی ۱۰ روز بهبود کامل پیدا کرد و ضایعه Orf که هنوز بقایائی از آن وجود داشت، با یک جلسه کرایوتراپی برطرف شد.

شکل ۳. ضایعه Orf

بحث و نتیجه‌گیری

اورف یک بیماری عفونی ویروسی مشترک بین انسان و دام است که انتشار جهانی دارد. شیوع آن در ایران در دو مقاله ثبت شده و میزان آن ۴٪ [۵] و ۱۷٪ [۶] گزارش شده است.

با وجود اینکه بیماری اورف یک بیماری پوستی خود محدود شونده بوده و بدون عارضه سیستمیک بهبود می‌یابد، گزارش شده که در ۱۳-۴٪ موارد توانسته باعث trigger شدن اریتم مولتی فورم ولی اینکه Orf می‌تواند باعث induced شدن اریتم مولتی فورم شود کاملاً مشخص نیست [۶ و ۵]. درمان Orf شامل جلوگیری از ایجاد عفونت ثانویه باکتریال و استفاده از آنتی‌سپتیک‌های موضعی است. اخیراً کرم Cidofovir و Cryotherapy هم با موفقیت همراه بوده‌اند [۸] و [۷] ولی جراحی و استروئیدهای سیستمیک معمولاً توصیه نمی‌شوند [۸].

منابع

زخم‌هایی در مخاط دهان حیوان مشاهده کرده است. بیمار همچنین سابقه vitiligo را از ۲۰ سال پیش ذکر می‌کرد. در معاینه فیزیکی علائم حیاتی بیمار stable بود. در معاینه عمومی مشکلی وجود نداشت، در معاینه درماتولوژیک پاپول‌ها و پلاک‌های اریتماتو همراه ضایعات target که بعضی در مرکز به سمت تشکیل تاول پیش‌رفت کرده بودند در دیستال اندام‌ها مشاهده شد، همچنین در این نواحی ادم non pitting، اکیموز و پیچ‌های دیگماتنه مشاهده گردید (شکل ۱ و ۲). ضایعات هدف با تراکم کم‌تر در پروگزیمال اندام‌ها و تنه به چشم می‌خورد. همچنین در سطح پالمار بند دیستال انگشت چهارم دست چپ یک ندول اریتماتو وجود داشت که در لمس کمی دردناک بود (شکل ۳). هیچ گونه درگیری مخاطی وجود نداشت.

شکل ۱. اریتم مولتی فورم در دیستال اندام‌ها

شکل ۲. ضایعات اریتم مولتی فورم با نمای نزدیک

برای بیمار با تشخیص اریتم مولتی فورم بدنال بیماری Orf اقدامات حمایتی شامل استراحت، کمپرس ضایعات

[6] Assier H, bastuji-Grain S, Revuz J, Roujeau JC. Erythema multiforme with mucous membrane involvement and Steven-Johnson syndrome are clinically different disorders with distinct causes. *Arch Dermatol* 1995; 131: 539-543.

[7] Degraeve C, De Coninck A, Senneseael J, Roseeuw D. Recurrent contagious ecthyma (Orf) in an immunocompromised host successfully treated with cryotherapy. *Dermatology* 1999; 198: 162-163.

[8] Geerink K, Lukito G, Snoeck R, DeVos R, DeClereq E, et al. A case of human orf in an immunocompromised patient treated successfully with cidofovir cream. *J Med Virol* 2001; 64: 543-549.

[1] Orf. In: James WD, Berger TG, Elston DM. *Andrew's diseases of the skin*, 10th edn. Saunders company, 2006: 393-394.

[2] Mourtada I, Le Tourneur M, Chevrant-Breton J, LeGall F. Human orf and erythema multiforme. *Ann Dermatol Venerol* 2000; 127(4): 397-399.

[3] Sterling JC. Orf. In: Burns T, Breatnach S, Cox N, Rook's text book of dermatology, 7th edn. Blackwell publishing company, 2004: 25.9-25.10.

4- Diven DG, An overview of poxviruses. *J Am Acad Dermatol* 2001; 44: 1-14.

[5] Schmidt E, Weissbrich B, Brocker EB, Fleischer K, Goebeler M. Orf followed by erythema multiforme. *J Eur Acad Dermatol Venerol*. 2006; 20(5): 612-361.

"Case Report"**Orf followed by erythema multiforme**

M. Azizzadeh * (M.D)

Department of Dermatology, Fatemie Hospital, Semnan University of Medical Science, Semnam, Iran

Orf is a sheep disease due to infection with a parapoxvirus. The infection is mainly transmitted to man by direct contacts and seldomly by contaminated instruments. Infection in human results in a benign and self-limited disease, generally. Although, rare complications have been mentioned, this is a report about a case of orf with erythema multiforme in a 54 year old woman.

Key words: Orf, Parapoxvirus, Erythema multiforme

---

* Corresponding author. Fax: +98 231 3345132 Tel: +98 231 4447698
maryamazizzadeh@yahoo.com